

Undergivnes Dine, naar de see dem leve i Armød og trange Kaar. Der er ved en tidligere Leilighed yttret, at i den Dispensation, som gives Officerer fra de bestaaende Regler, finder Vilkaarlighed Sted. Ved Vilkaarlighed vil vel her egentlig siges, at det kommer an paa et subjectivt Skøn hos de Foresatte, om de fornødne Betingelser ere tilstede eller ikke. Et saadant subjectivt Skøn gjør sig gjældende i enhver Stilling i Livet; i enhver Administrations-sag, ja endog i Legislaturen og Indicaturen kommer det ofte an paa et subjectivt Skøn. I det foreliggende Tilfælde finder det maaskee mindre Sted end i noget andet Forhold. Naar en Officer skal have Tilladelse til at indtræde i Vgteskab, gaaer hans Ansøgning gjennem flere Instantser, først til den Afdeling, hvortil han hører, derfra til Brigadecommandoen, til Generalcommandoen, til Krigsministeriet, som derefter med alle fornødne Oplysninger forelægger Sagen for Kongen. Den Vilkaarlighed, som kan finde Sted ved Udstedelsen af Tilladelse udenfor de bestaaende Regler, vil altsaa ialtsald bestaae i Dispensation fra de gjældende Regler, altsaa nærme sig til det System, som den ærede Ordfører anbefaler, nemlig total Ophævelse af de gjældende Indskrænkninger. Det foreliggende Lovforslag, har jeg tidligere yttret, er ufuldstændigt, idet det kun angaaer Officerer og med dem i Klasse staaende Embedsmænd, derimod ikke Underclasserne. Det er langt fra, at jeg vil ansee dette som en Mangel ved Forslaget, eller at jeg kunde ønske, at ogsaa Underclasserne skulde indbefattes under det. Jeg dvæler blot ved denne Omstændighed, fordi jeg deri seer et Beviis for, at Forslagsstillerne sole med sig selv, at dette Lovforslag, egentlig ikke hører ind under Legislaturen, men under Administrationen, hvilket blev mere iøinesaldende, naar man i Lovforslaget ogsaa optog en Bestemmelse om Underclasserne. Den Detail, hvoraf det er afhængigt, om Giftermaalsstilladelse ydes eller ikke, er ledsaget med en Mængde Indskrænkninger, som umuligt kunne optages i Loven, og derfor billignis overlades til Bestyrelsen. Det er en af mine Hovedindvendinger mod Lovforslaget, at denne Sag ikke henhører under Legislaturen (Hør.), men

rigtigst forbliver som en Administrations-sag. Forsaavidt man skulde, mod min Anskuelse, ansee Sagen for vigtig nok til at blive Gjenstand for Lovgivningen, da maa jeg bringe i Erindring, at Sagen angaaer et for hele Monarchiet fælles Anliggende, og ikke blot det egentlige Kongerige. Sager af denne Betskaffenhed, naar det ikke er en Sag, der ikke taaler Opsættelse, mener jeg, burde rigtigst opsættes, indtil der var en Fællesrepræsentation for hele Monarchiet, eller indtil der var truffen saadanne Foranstaltninger, at Lovforslaget ogsaa kunde drøftes af Delegerede fra de andre Landsdele; men dette er ikke Tilfældet for Diebliffet, eller dog i ulige Grad, idet der for Kongeriget eksisterer en lovgivende Forsamling med besluttende Myndighed, hvorimod de andre Landsdele kun have Delegerede med raadgivende Myndighed. Det vilde altsaa være ulige Vilkaar, naar en Lov skulde promulgeres, hvorom den ene Landsdeel kunde udtale en besluttende, og de andre Landsdele kun en raadgivende Mening.

Da nu Sagen aldeles ingen Hast har, mener jeg, at der er god Grund til at udsætte den til en anden Gang, hvad enten man anseer Sagen for at høre under Administrationen eller under Lovgivningen. Der er fra de Paa-gjældende aldeles ikke fremkommet noget Andragende om Forandring i de bestaaende Bestemmelser. De ældre Militaire, som ifølge deres Stilling maae ansees for meest sagkyndige i dette Anliggende og tillige fuldkommen upartiske, fraraade Lovforslaget i Almindelighed. Det har forøvrigt aldeles ingen Hast, om de gjældende Bestemmelser blive reviderede nu eller 1, 2, 3 Aar senere, i Særdeleshed da der, som jeg har sagt, aldeles ikke fra rette Paa-gjældende er indkommet noget som helst Onske om Forandringer i disse Bestemmelser. Af disse Grunde er det, at jeg skal tillade mig at henstille til den ærede Forsamling, om det ikke er det Rigtigste at lade denne Sag hvile, indtil andre Forhold indtræde.

Man: Jeg skal blot, i Anledning af nogle Øtringer af den ærede Ordfører, tillade mig den korte Bemærkning, at jeg ikke med Hensyn til Sagens Realitet har fundet nogen særegen Betænkelse ved at gaae ind paa